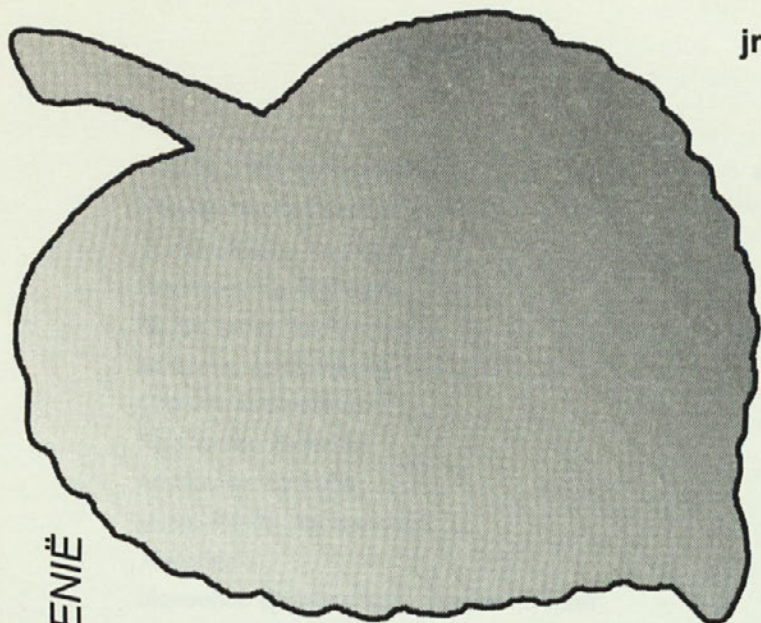

jrg. 10 nr. 3
herfst /
jesen
2001

VERENIGING VRIENDEN VAN SLOVENIË
Združenje Prijateljev Slovenije

(ISSN 0928-8376)

Lipa

Indien onbestelbaar
retour aan:
Teldersweg 185,
3052 TG Rotterdam

INHOUD:

Colofon / Van uw redacteur	pag 4
Predsednikova beseda / Van de voorzitter	5
In memoriam: Jos Aretz	6
Recente ontwikkelingen	7
All ste vedeli ? / Wist u al ?	9
Novice iz Zuid-Limburg	11
Optredens Nizozemska	12
Reisbureau Slovenie	13
Ambasada Sporoča	14
Veseli Pastir (reisverslag)	16
Karinthia	19
Sloveense spraakcursus / Galerie Avsenik	21
Tecaj Slovenskega jezika in kulture	22
Vici / Moppen	23+31
Frelih per pen	25
Gozdni Joza	27
Otroci pod lipo / Kinderen onder de linde	28
Kuhajmo z Bojanom / Koken met Bojan	32
Belangrijke adressen	34

LIPA

is het verenigingsblad
van de Vereniging Vrienden van Slovenië
en verschijnt 4 x jaar.

Redactie:

Wisselt 75,

7021 EH Zelhem.

e-mail: f.wolsink@wxs.nl

Meningen die in de Lipa worden geuit worden niet noodzakelijk gedeeld door
het bestuur.

Kopij voor de volgende Lipa inleveren bij de redactie
vóór 15 november 2001

COLOFON

LIPA – jrg 10 nr. 3
herfst / jesen
2001

Hoofdredacteur:
Fred Wolsink

Vormgeving:
Ontwerp Studio Knislow

Medewerkers:
Walter Bril, René Frelih,
Bojan Gorički, Irena Gabrovšek,
Silva Hagen-Škoda,
Leon Kirn, Dirk Leentvaar,
Antoon Oosting, Willem Rootlieb,
Alexander Vink, Irena Vreček

Redactieadres:
Wisselt 75,
7021 EH Zelhem
0314 – 623195

Drukwerk:
R & M, Tiel

Oplage:
165 exemplaren

Uit deze uitgave mag niets
worden overgenomen, tenzij met
bronvermelding.

Losse exemplaren à f 5,- kunnen
worden besteld door overboeking
naar giro 6318199 t.n.v.
de Vereniging Vrienden van
Slovenië te Delft.

Deze LIPA biedt weer tal van
zeer lezenswaardige artikelen.
In het voorwoord van de
voorzitter wordt u op de hoogte
gesteld van het feit, dat Jos
Aretz helaas is overleden. We
zullen deze Sloveen in hart en
nieren en 1 van de mensen van
"het eerste uur" van onze
vereniging erg missen.
Ik vraag verder uw aandacht
voor de informatie van de
Sloveense ambassade in Den
Haag. Het is de bedoeling dat de
rubriek "Ambasada sporoča"
regelmatig zal worden herhaald.
Via genoemd telefoonnummer
kunt u daar ook altijd aan-
vullende informatie krijgen.
Verder start er in Arnhem weer
een cursus Sloveense taal en
cultuur. Berichten over de
cursussen in Zuid-Limburg en in
de buurt van Rotterdam zijn niet
ontvangen. Naar verwachting
blijven deze groepen gewoon
actief, maar hebben op dit
moment geen mogelijkheden
voor "starters". Edy Bevk stuurde
een reisverslag. Blijf schrijven.
De LIPA is er immers voor u.

F.J.W.

Ko se poskusam osredotočiti na pisanje tega predgovora, gledam skozi okno svoje delovne sobe in ugotavljam, da poletje resno prehaja v jesen. Verjamem, da ste se (jaz ne, ker šele grem na dopust) več ali manj odpočiti vrnili z "napornega" dopusta.

V začetku septembra, ko sem bil za en teden na obisku pri prijateljih v Franciji, sem ob kavi na hitro prelistal nizozemski časopis s prejšnjega dne. Svojim ocem nisem mogel verjeti, ko sem zagledal osmrtnico, Jos Aretz je nenadoma umrl. Vsi smo ga poznali, velik Slovenec tretje generacije je bil, kolikokrat nam je prišel na nase piknike igrat s svojo harmoniko, vedno dobre volje. Njega ni več, mi se pa moramo zavedati, da naše življenje traja samo en trenutek. Izkoristimo in uživajmo ta trenutek zase, za naše drage in za ves svet, kot je že Prešern napisal: "ne vrag, le sosed naj bo naš mejak..."

Letni občni zbor, bomo organizirali še to leto, kot smo obljubili, vendar vam še ne morem povedati točnega datuma. Pravočasno boste dobili vabilo na občni zbor in seveda na slovensko večerjo, tudi to obljubo bom držal.

Bojan Gorički

Terwijl ik me tracht te concentreren op het schrijven van dit voorwoord, kijk ik door het raam van mijn werkkamer naar buiten en ik zie dat de zomer werkelijk overgaat naar de herfst. Ik

geloof dat jullie (ik niet, want ik moet nog op vakantie) min of meer uitgerust teruggekeerd zijn van een "zware" vakantie.

Begin september, toen ik voor een week op bezoek was bij vrienden in Frankrijk heb ik bij een kopje koffie een Nederlandse krant vluchtig doorgebladerd. Ik kon mijn ogen niet geloven, een familiebericht, Jos Aretz is plotseling overleden. We hebben hem allen gekend, een groot Sloveen van de 3^e generatie, hij kwam zo vaak met zijn harmonica op onze picknicken spelen, altijd zo vrolijk en zo blij. Hij is er niet meer, maar wij zijn er nog en we mogen niet vergeten dat het leven niet langer dan een ogenblik duurt. Laten we van dat ogenblik genieten, voor onszelf, voor onze naasten en voor heel de wereld, zoals Prešern toen al heeft geschreven: "niet de duivel, maar de buurman woont daar net over de grens..." De jaarvergadering wordt georganiseerd, zoals beloofd, nog dit jaar, maar om diverse redenen, kan ik U nog geen exacte datum noemen, doch ik beloof U dat we U daarover op tijd zullen berichten en, wat het Sloveense eten betreft, die belofte geldt ook nog steeds.

Bojan Gorički

In memoriam

Enkele jaren geleden heb ik voor het eerst kennis gemaakt met Jos Aretz tijdens een feestavond in Delft van de Vereniging Vrienden van Slovenie. Hij maakte indruk op mij. Ik zat net in een fase om Slovenie nader te leren kennen en hij toonde vol overgave een artikel in een landelijk tijdschrift met een verhaal over de Slovenen in Nederland en gaf antwoord op de vele vragen die ik had. Ik was al een tijdje op zoek naar teksten van Sloveense

volksliedjes en hij had ze bij zich. Door zijn enthousiasme en kennis van zaken wat betreft de Sloveense cultuur en muziek is mijn zoektocht in een stroomversnelling terecht gekomen en heb ik na het volgen van een aantal taalcurssussen inmiddels een echte Sloveense harmonika gekocht en zal me nu zeker gaan dwingen om de muziek die Jos zo lief was, eigen te gaan maken. Bedankt !!!

Fred Wolsink

ZBIRANJE ZNAMK

Na osnovni šoli Martina Krpana v Ljubljani so ustanovili filatelistični krožek. Roman Mržljak, mentor krožka, bi bil zelo vesel nizozemskih znamk. Njegov naslov je Roman Mržljak
O. Š. Martina Krpana
Gašperšičeva 10
1000 Ljubljana Slovenija

FILATELIE

Sinds kort bestaat een filatelisten vereniging op de basisschool Martin Krpan te Ljubljana. Roman Mržljak, de mentor van de vereniging zou erg blij zijn met exemplaren van Nederlandse postzegels. Zijn adres is Roman Mržljak
O.Š. Martina Krpana
Gašperšičeva 10
1000 Ljubljana Slovenie

Genoteerd door Alexander Vink
trafo@vink.zzn.com

JACHT OP FOUT- PARKEERDERS GEOPEND

In Ljubljana is vanaf juli weer de jacht geopend op foutparkeerders in het centrum van de stad. Men heeft meer mensen ingehuurd om de foutparkeerders een wielklem te zetten. De boete voor foutparkeeren in Ljubljana is: Wielklem incl. verwijderen kost : 8.500,— SIT (= +/- Nlg. 87,—) en na 22:00 uur 's avonds: 17.000,— SIT (= +/- Nlg. 174,—). Al na de eerste dag was het succesvol en men zal het gebied uitbreiden tot de buitenwijken.

HOOFDPRIJS LOTTO NOG NIET UITGEKEERD

Op dinsdag 31 juli werd bekend gemaakt dat de hoofdprijs van de Lotto 208 miljoen SIT zal bedragen. De winnaar krijgt na belasting aftrekt (15 %) +/- 177 miljoen SIT uitgekeerd.

De winnaar is nog niet bekend. Hij of zij kan uit Murska Sobota, Prekmurje of het buitenland komen.

NEDERLANDSE WERELDKAMPIOENE TAEKWONDO WOONT NU IN MARIBOR

Onlangs werd gemeld dat in Maribor de Nederlandse Wereldkampioene Taekwondo (tot 52 kg) met de Sloveense wereldkampioen Taekwondo (tot 63 kg) in Maribor samenwonen. Het betreft hier de 26 jarige Bianca Tapilatu uit Groningen en Tomaz Barada uit Maribor. Beiden waren 2 jaar geleden al wereldkampioen en dit jaar hebben ze deze titels geprolongeed te Rimini, Italië.

Zij hebben elkaar ontmoet tijdens de EK 4 jaar geleden en de vonk sprong over met behulp van de Nederlandse trainer van Tomaz.

Bianca zal in de nabije toekomst uitkomen voor Slovenie.

Op dit moment leert zij intensief Sloveens en praten zij met elkaar een mix van Nederlands en Engels. Bianca heeft in Groningen de sport academie gevolgt en is lerares Taebo en Aerobics. Haar familie is bekend in de wereld van Taekwondo, want haar vader was ook al wereldkampioen.

RUSSISCHE DUMA KWAM NAAR PORTOROZ OP VAKANTIE

Onlangs werd bekend gemaakt dat 50 leden van de russische DUMA naar Portoroz en Rogaska Slatina op vakantie zijn geweest. Zoveel Russen waren er nog niet eerder in een korte tijd in Slovenie op vakantie geweest. Op woensdag 1 augustus werd bekend dat er al 30 Parlementsleden in Portoroz waren en er werden er nog zeker 20 met familie en vrienden verwacht. O.a. Vladimir Nekrasov, Vice-President Lukoil West Siberie en de Vice Voorzitter van de Duma, Artur Cilingarov evenals Parlements lid en voormalig Premier Jevgenij Primakov.

WAT VERDIENT EEN SLOVEENSE POLITICUS?

In juni jl. werden de brutolonen (alles in SIT) van een aantal Sloveense politici bekend gemaakt.
(1,-- gulden = 98,-- SIT)

PREMIER

Janez Drnovsek 1.390.145,—

MINISTERS

Dimitrij Rupel 1.151.350,—
Tea Petrin 1.166.303,—
Vlado Dimovski 1.076.587,—
Igor Bavcar 1.111.477,—
Anton Rop 1.076.587,—
Ivan Bizjak 1.106.492,—
Lucija Cok 1.196.208,—
Andreja Rihter 1.101.508,—
Dusan Keber 1.141.382,—
Jakob Prescnik 1.136.398,—
Pavel Gantar 1.136.398,—
Janez Kopac 1.071.603,—
Franci But 1.076.587,—
Rado Bohinc 1.141.382,—

Anton Grizold 1.101.508,—

SECRETARIS-GENERAAL REGERING

Mirko Bandelj 1.091.540,—

PRESIDENT

Milan Kucan 1.362.987,—

VOORZITTER PARLEMENT

Borut Pahor 1.230.714,—

PARLEMENTSLEDEN MET

DE HOOGSTE LONEN

Jasa Zlobec 1.135.808,—
Tone Anderlic 1.083.105,—
Anton Delak 1.073.520,—
Andrej Gerencer 1.073.520,—
Franc Horvat 1.060.101,—

PARLEMENTSLEDEN MET

DE LAAGSTE LONEN

Jozef Bernik 738.524,—
Marko Diaci 745.873,—
Andrej Vizjak 748.589,—
Alojz Sok 755.618,—
Zoran Grancer 760.570,—

SECRETARIS GENERAAL PARLEMENT

Jozica Veliscek 1.013.135,—

VOORZITTER LANDS RAAD

Tone Horvat 1.259.469,—

SECRETARIS GENERAAL LANDSRAAD

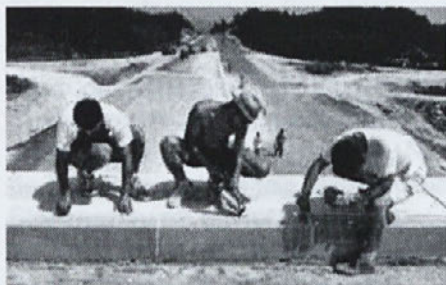
Marija Drogenik 1.073.520,—

VANAF SEPTEMBER NOG SNELLER IN LJUBLJANA

Eind augustus werd een 8 km lang nieuw stuk snelweg geopend tussen Sentjakob en Krtina. Zodat men nu niet meer zo vaak in de file zal staan in Vir, Dob en Domzale. Op het gedeelte van Krtina tot Kompolj, 6,1 km, zijn 2,5 m hoge zandbergen aangebracht om zo het fundament harder te maken, dit stuk is moerasig. Naar verwachting wordt dit stuk begin voorjaar 2002 geopend.

Het tolstation Vransko wordt afgebroken en wordt tijdelijk verder verplaatst. De aansluiting bij Krtina zal zijn de weg naar Moravce pri Ljubljana en dan weer verder via de regionale weg tot/van Vransko.

SFOR BASIS IN HAVEN KOPER

Sinds maandag 20 augustus is er een tijdelijke basis van SFOR in de haven van Koper opgezet.

Het gaat om een logistieke basis voor de Amerikaanse SFOR in Bosnie. De taak van de basis is dat men via Koper het materiaal van de Amerikanen vervangt zoals, de belangrijkste taak: vervanging van 35 helicopters. Er zijn max. 150 Amerikaanse militairen gestationeerd in Koper dat basis zal blijven tot ongeveer 6 oktober 2001. Als alles naar wens verloopt, komen de Amerikanen over 6 maanden opnieuw terug voor een periode van 4 weken. Dit gebeurt normaal elke 6 maanden. De inkomsten voor Koper zijn geheim. De Amerikanen deden al eerder dergelijke activiteiten in de haven van Rijeka en andere havens langs de Adriatische zee.

ALI STE VEDELI ?

Z osnovnimi razlikami med Slovenijo in Nizozemska ste verjetno seznanjeni. Mlada republika Slovenija je gorata dežela v kateri živita dva milijona ljudi, demokraticna monarhija Nizozemska pa ravnina s 16 milijoni prebivalcev.

Verjetno pa niste vedeli, da

- je v Sloveniji 80% stanovanj v privatni lasti (na Nizozemskem le 51%)
- je povprečna plača Slovenke 80% plače njenega moškega kolega (povprečna plača Nizozemke doseže le 55% njenega moškega kolega)
- je povprečna starost Slovenke

pri rojstvu prvega otroka 26 let (Nizozemke se za prvega otroka odločajo šele pri tridesetih)

- traja porodniški dopust Slovenke 12 mesecev (Nizozemke se morajo zadovoljiti s šestnajstimi tedni). Kljub temu se je Nizozemska znašla na četrtem mestu najbolj materam naklonjenim deželam, takoj za skandinavskimi deželami. Slovenije omenjena lestvica materam prijaznih držav sploh ne omenja.

- se le 0.94% slovenskih očetov odloči za starševski dopust (po zakonu so le prvi trije meseci porodniške obvezni za mater, ostali del dopusta lahko uporabi

tudi oče). Nizozemski očetje so na tem področju dosti bolj aktivni...

- emancipacijo Slovenci in

Nizozemci zelo različno uresnicujejo. V Slovenij je veliko več inženirk kot medicinskih bratcev, na Nizozemskem je pa ravno obratno...

WIST U AL?

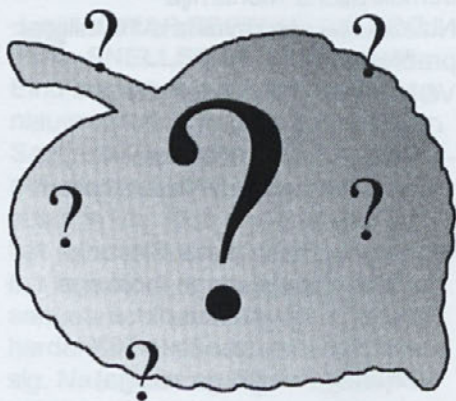
Waarschijnlijk kent u de basis verschillen tussen Slovenie en Nederland zoals: de jonge republiek Slovenie is een bergachtig land met twee miljoen inwoners en de democratische monarchie Nederland is een vlak land met zestien miljoen inwoners.

Misschien bent u niet bekend met volgende feiten zoals

- 80% woningen in Slovenie is privaat eigendom (in Nederland 51%)
- het gemiddelde salaris van een Sloveense is gelijk aan 80% van het salaris van een Sloveen (het gemiddelde salaris van een Nederlandse is maar 55% van het salaris van haar mannelijke collega)
- een Sloveense is gemiddeld 26 jaar als ze haar eerste kind krijgt (de leeftijd van een Nederlandse bij de geboorte van haar eerste kind is aanzienlijk hoger, bijna dertig)
- het zwangerschapsverlof in Slovenië 12 maanden duurt (Nederlandse moeders hebben recht op maar zestien weken van het zwangerschapsverlof). Desondanks kwam Nederland niet zo lang geleden op de vierde plaats van meest

moedervriendelijke landen, met een achter de Scandinavische landen. Slovenie werd op deze ranglijst niet genoemd.

- Maar 0.94% van Sloveense vaders het gebruik maakt van het ouderschapsverlof (de eerste drie maanden van het zwangerschapsverlof zijn verplicht voor de moeders, de rest kan ook door de vaders worden gebruikt). Nederlandse vaders scoren veel beter op dit gebied...
- De emancipatie verloopt in Slovenie anders dan in Nederland. In Slovenie zijn veel meer vrouwelijke ingenieurs dan mannelijke verplegers. In Nederland is het juist andersom...

Novice iz Zuid-Limburg

In de vorige LIPA was geen ruimte meer voor onderstaand bericht. We hebben het toen alleen in de Sloveense taal kunnen plaatsen. Thans plaatsen we de (inmiddels aan de tijd aangepaste) vertaling.

Op 10 juni 2001 werd de Sloveense St. Barbara Vereniging te Heerlen, die 75 jaar bestond, opgeheven. Na de Eerste Wereldoorlog trokken vele Slovenen er op uit om elders hun brood te verdienen en een bestaan op te bouwen. Enige duizenden vonden werk in de Nederlandse mijnen. Zwaar ondergrondse werk ver van hun zonnige land, een totaal vreemde taal, een geheel andere mentaliteit bij kompels en burens, dat waren de omstandigheden waarin ze werken en leven moesten. De Sloveense Barbara Vereniging was een mentaal steunpunt voor deze mensen. Ze konden op hun bijeenkomsten herinneringen aan hun geboorteland ophalen, over hun werk en plannen praten en ... over hun angsten en problemen.

Want al heel vlug doken de verschrikkingen van de crisisjaren op. Dat betekende voor de Slovenen, die eerst als arbeidskrachten verwelkomd waren, dat er velen ontslag kregen en het land moesten verlaten. De groep werd begin dertiger jaren in korte tijd gehalveerd door uitzettingen uit Nederland. 's Zaterdag zat de familie in angst te wachten of vader bij de ontslagenen zou horen. Nog desastreuzer voor velen werd de Tweede Wereldoorlog: de Duitse bezetters verklaarden

dat Slovenië tot het Grote Duitse Rijk behoorde. Slovenië was immers tot 1919 deel van Oostenrijk geweest en dat was nu "Heim ins Reich" en nu werden de Slovenen ook tot "Grootduitsers" verklaard. De Barbara Vereniging hielp in deze tijden, moreel en waar mogelijk ook praktisch. De Barbara Vereniging was ook het punt van waaruit andere culturele Sloveense verenigingen ontstonden: de Sloveense Zangvereniging "Zvon" en de Sloveense Dansgroep "Nizozemska". Er ontstonden ook clubs voor taallessen. Deze verenigingen en clubs zullen na de opheffing van de Barbara blijven bestaan. De harde werktijd na de Tweede Wereldoorlog, waarbij de mijnen zo'n belangrijke rol speelden bij de economische wederopbouw van Nederland, kostte velen (niet alleen Slovenen) een groot stuk van hun gezondheid en verkortte velen het leven.

Dan komt de sluiting van de mijnen, een economische ramp voor de streek, maar eigenlijk ook een zegen voor vele mensen, die langzaam ander werk vonden. De tijd van de mijnen is voorbij, de tijd van de Barbara Vereniging is voorbij. Ze heeft goed werk gedaan; de uit haar voort gekomen verenigingen blijven bestaan. Slovenië, het geboorteland van onze ouders en grootouders, is nu een zelfstandig staatje geworden. De economie, mentaliteit en werkhouding sluit meer aan bij de Europese Unie, dan van vele andere jonge staten. Wij, Slovenen van

afkomst, nu geïntegreerde Nederlanders, op allerlei posten en in allerlei beroepen werkzaam, willen bij deze gelegenheid ook een beroep doen op de Nederlandse samenleving om Slovenië te ondersteunen bij haar pogingen tot de Europese Unie toe te treden. Wij zijn dankbaar voor de ondersteuning die Nederland, als "gidsland", nu al aan Slovenië geeft bij dit integratieproces. Wij zijn Nederlanders, wij waren Slovenen, Slovenië heeft een plaats in onze harten.
Edy Bevk.

Nizozemska

De bekende Nederlandse Oberkrainergroep Nizozemska organiseert voor haar fans de jaarlijkse feestavond. Deze gratis toegankelijk fanavond wordt gehouden op 13 oktober a.s. in cafézaal " 't Aambeeld", Dorpsstraat 38, 5708 GJ Stiphout (gemeente Helmond), telefoon 0492-537035.

Deze avond zal hun nieuwe CD gepresenteerd worden, waarvan op dit moment de opnamen nog in volle gang zijn. Op de CD komen 14 eigen werken. De aanvang van deze avond is 20.30 uur, maar we raden u aan tijdig aanwezig te zijn, omdat de ervaring geleerd heeft, dat zo'n uur van te voren alle stoelen bezet zijn. Dus eigenlijk een prima gelegenheid om weer eens lekker bij te praten en te dansen op ONZE muziek. We hopen veel vrienden van Slovenië te kunnen begroeten.

Secretariaat.

St. Barbara Vereniging:

A.A.Hamers Haesselderstr.22 6166 EG Geleen. (046 4740959)

Wij hopen dat aan deze gebeurtenis ruim aandacht besteed zou worden. De Slovenen hebben veel bijgedragen aan de economische groei van Nederland.

Nog niet genoeg ???

Een week later (op zaterdag 20 oktober) speelt Nizozemska in Barchem (gemeente Lochem) tijdens een Sloveense avond, georganiseerd door de Vriendenkring van de Bargkapel. Kaarten f. 25,- per / persoon. Inlichtingen: 0573-251797 F.J.W.

- advertentie -

Een must voor liefhebbers van Sloveense volksmuziek: C.D.'s met zang en harmonika begeleiding. Meer dan 100 liedjes: "die mijn moeder mij leerde".

Gezongen en gespeeld door:

Slavko Sternman
Informatie: 045-5218150

Reisbureau "Slovenie" division of A&P Holiday Trading

Reisbureau Slovenie gaat per 1 januari 2002 een onderdeel worden van A&P Holiday Trading. Met deze samenwerking is de continuïteit van ons reisbureau verzekerd!

Daar zijn wij blij mee! Gezien het langere verblijf van ons in Slovenie kon het werk in Nederland niet optimaal meer functioneren.

A&P Holiday Trading, onder directie van Peter van der Veen, gaat nu de verkoop in Nederland doen. Wij zullen in Slovenie de contacten onderhouden met o.a. de hotels – toeristen buro's – toerist-board in Ljubljana e.d.

Sinds de onafhankelijkheid van Slovenie komt het toerisme vanuit Nederland nog maar moeizaam op gang.

Nu, na 10 jaar onafhankelijkheid, zijn er nog steeds vooroordelen. Er wordt naar onze mening vanuit Slovenië weinig bekendheid gegeven aan de toeristische mogelijkheden van Slovenie.

Peter van der Veen wil nu met zijn firma daar verandering in aanbrengen. "Slovenie in Nederland meer bekendheid geven".

Wij zullen hem in zijn doelstellingen steunen.

Milena en Hermann Hoops

Reisburo SLOVENIË

Leden¹ van de Vereniging Vrienden van Slovenië
kunnen met het vliegtuig voor:

f 470,--²

(ex. Luchthaven belasting)

Retour Amsterdam - Ljubljana

Kinderen t/m 1 jaar 90% korting

Kinderen van 2 t/m 11 30% korting

Voor informatie en reserveringen:

Industrieweg 10a

2712 LB Zoetermeer

Tel.: 0180 - 684 684 * Fax: 0180 - 684 031 * Internet: www.aenp.nu

¹ Het betreft hoofdleden en kinderen, *geen* gezinsleden van 18 jaar en ouder.
Hoewel ieder gezinslid natuurlijk ook zelfstandig lid kan worden.

² Prijswijzigingen voorbehouden.

AMBASADA SPOROČA

Veleposlaništvo Republike Slovenije
Anna Paulownastraat 11
2518 BA DEN HAAG
telf. 070-310 8 690
fax. 070-362 6 608

De bijdrage van de Sloveense ambassade gaat dit keer over verblijfsvergunningen. Zoals in Nederland is er ook een verblijfsvergunning nodig voor verblijf in Slovenie langer dan drie maanden. De vreemdeling vraagt de verblijfsvergunning aan bij de ambassade (administratiekosten Hfl 180,—) voor zijn vertrek naar Slovenie. De redenen voor een verblijf kunnen variëren van studie, werk of gezinshereniging. De verblijfsvergunning is een jaar geldig, in de laatste situatie (gezinshereniging) drie jaar. De verlenging van de verblijfsvergunning moet nog voor de afloop ervan aangevraagd worden.

Kot smo obljubili v našem prvem članku, smo danes za časopis Lipa pripravili naš drugi prispevek, ki se nanaša na postopek pridobitve dovoljenja za bivanje v Republiki Sloveniji. Poudarjen je postopek za pridobitev dovoljenja za bivanje za tujce slovenskega rodu in za pridobitev dovoljenja zaradi združitve družine.

Slovenski zakon o tujcih določa, da mora tujec, ki želi v Republiki Sloveniji prebivati dlje kot je mogoče na osnovi vizuma (nizozemski državljani lahko vstopijo v Republiko Slovenijo brez vizuma za obdobje treh mesecev), ali ki želi

prebivati v Sloveniji iz drugih razlogov kot je to mogoče na osnovi vizuma, mora imeti dovoljenje za prebivanje. Dovoljenje je omejeno na določen čas in za določen namen.

Dovoljenje za prebivanje mora tujec pridobiti **pred vstopom v državo**. Vlogo vložiti na našem veleposlaništvu. Pristojbina (konzularna taksa pri tem je 180 NLG, vlogi je potrebno priložiti potrebne dokumente, na osnovi katerih bo upravni organ v Republiki Sloveniji ugotavljal, ali tujec izpolnjuje vse pogoje, ki se zahtevajo za izdajo dovoljenja. Ko upravni organ o vlogi odloči in če je ta pozitivno rešena, bo odločbo v obliki nalepke poslal nazaj na naše veleposlaništvo. To pomeni, da mora tujec do zaključka postopka na nalepko počakati v tujini. Izjema velja le za vloge za izdajo dovoljenja zaradi združitve družine. Več o tem postopku v nadaljevanju.

Dovoljenje za prebivanje se lahko izda le kot dovoljenje za začasno bivanje, njegova veljavnost pa ne more biti daljša od enega leta, razen v primerih ko je dovoljenje izdano ožjim družinskim članom slovenskega državljana, katerim se lahko izda dovoljenje do treh let.

Pred potekom veljavnosti dovoljenja mora tujec le-to podaljšati na pristojni upravni enoti (na območju, kjer ima prijavljeno prebivališče). Potrdilo, ki ga ob vložitvi prošnje za

podaljšanje dovoljenja izda upravni organ, tujcu dovoljuje prebivanje v Sloveniji dokler upravni organ ne odloči o prošnji.

Zakon določa, da se dovoljenje lahko izda zaradi:

1. Zaposlitve in dela
2. Študija ali drugega izobraževanja
3. Zaradi opravljanja sezonskega dela
4. Zaradi združitve družine
5. Za tujce slovenskega rodu
6. Zaradi naselitve
7. Zaradi drugih utemeljenih razlogov.

Tujec lahko v Sloveniji prebiva samo v skladu z namenom, zaradi katerega mu je bilo dovoljenje izdano. Vendar lahko tujci, ki želijo prebivati iz drugih razlogov, kot jim je bilo izdano dovoljenje, še pred potekom veljavnosti dovoljenja, vložijo prošnjo pri pristojni upravni enoti za izdajo dovoljenja z drugačnim namenom.

Pogoji za pridobitev dovoljenja za začasno bivanje:

Vlogo za začasno bivanje zaradi združitve družine lahko vložijo slovenski državljani ali tujec, ki ima v Republiki Sloveniji dovoljenje za stalno bivanje ali začasno bivanje zaradi zaposlitve, študija ali drugega izobraževanja. Vlogo lahko vložijo na našem veleposlaništvu, lahko pa tudi na upravni enoti njegovega stalnega prebivališča v Sloveniji. Priložiti mora:

- Izpisek iz poročne matične knjige, ki ne sme biti starejši od treh mesecev
- Izpisek iz rojstne matične knjige za otroke
- Dokazilo o zagotovljenih sredstvih za preživljanje
- Dokazilo o zdravstvenem zavarovanju za družinske člane
- Dokazilo o zagotovljenem primernem stanovanju v Republiki Sloveniji
- Dokazilo o nekaznovanju za zakonca in
- Overjene fotokopije veljavnih potnih listov za družinske člane.

Vlogo za začasno bivanje za tujce slovenskega rodu lahko vložijo tujci, slovenskega rodu, ki prebivajo v tujini in se želijo naseliti v Sloveniji. Vlogo mora vložiti na našem veleposlaništvu in ji priložiti naslednje dokumente:

- Dokazilo o slovenskem poreklu (npr. izpisek iz matičnih knjig za starše ali stare starše)
- Dokazilo o zagotovljenih sredstvih za preživljanje
- Dokazilo o zdravstvenem zavarovanju
- Potrjeno o nekaznovanju
- Dokazilo o zagotovljenem primernem stanovanju v Republiki Sloveniji
- Overjeno fotokopijo veljavnega potnega lista.

Vsi priloženi dokumenti morajo biti uradno prevedeni v slovenski jezik. Vse dodatne informacije o postopku pridobitve dovoljenja za začasno

bivanje lahko dobite na našem veleposlaništvu na številki 070 310 8 690.

Za naslednjo izdajo Lipe bomo pripravili prispevek o postopku priglasitve otrok v slovensko

državljanstvo.

Lep pozdrav,
Dr. Boris Frlec
veleposlanik

Veseli Pastir

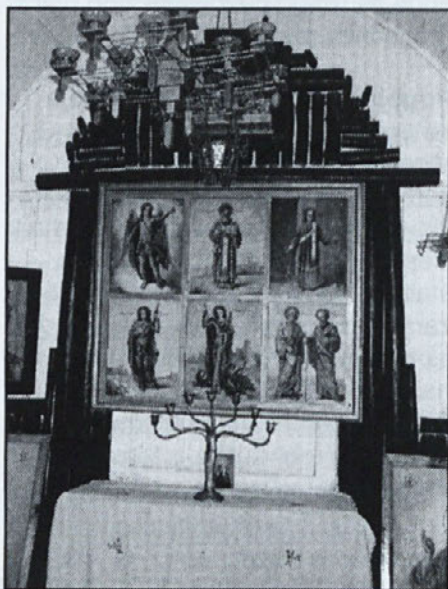
Reisverslag

"Čudovito je, če en dan pred odhodom na počitnice v Slovenijo v tebi neznani reviji, za katero doslej sploh nisivedel, da obstaja, odkriješ svoj članek v slovenščini, ki je sam ne obvladaš, " nam je pisal Edy Bevk, avtor članka o opustitvi društva sv. Barbare v Limburgu. Takoj se je včlanil v naše Združenje in nam poslal svoj prvi prispevek, v katerem opisuje obisk Gregorčičevega groba pri cerkvi sv. Lovrenca in njegovega rojstnega kraja Vrsno. Pesnika Gregorčiča je 'spoznal' pri pevskem zboru, kjer so pod taktirko Antona Koprivčka poizkušali zapeti njegovega Veselega pastirja.

V prispevku opisuje vožnjo skozi Podkoren, obisk ruske kapelice, vožnjo v Kobarid in na Vrsno, kamor je prišel po napotkih prijaznih prebivalcev. Na koncu se sprašuje, če obstaja pot preko Krna v Bohinj.

Veseli Pastir (Gelukkige Herders) is een gedicht van de dichter Gregorčič, die in de buurt van Kobarid geleefd en gewerkt heeft en daar begraven is. Op onze reis door Slovenië, eind juli 2001, wilden we zijn graf en geboortedorp eens bezoeken. Over de Wurzenpas reden we Slovenië binnen. Beneden op de grote weg een klein stukje richting

Krajnska Gora. We namen de weg naar de Vrsič en reden over de mooiste weg van Slovenië (volgens Guido Derksen in het onvolprezen "Slovenië/Istrië" in de Dominicusreeks) bocht na bocht omhoog. Het was een heerlijke reis, ondanks het barre weer, of misschien ook wel daardoor. Door regen en mist hing er een geheimzinnige sfeer, die op mij aangenaam betoverend over kwam, maar mijn vrouw een beetje beangstigde. We stopten onder weg een paar minuten bij de Russische kapel, een monument ter herinnering aan de hier omgekomen Russen bij de bouw van de weg.

Verder haarspeldbochten omhoog en zonder stoppen omlaag, want het was laat en het regende en we hadden de hele dag al gereden. In Soča ob Soči vonden we in Penzion Julius een restaurant naar ons hart. Aan te bevelen, vooral ook als je verder wilt, want het ligt aan de doorgaande weg. We zijn daar in "Julius" ook blijven slapen: zeer eenvoudige kamer, maar overeenkomstig gunstige prijs. Als je eisen dus niet te hoog zijn: ook aan te bevelen.

De volgende dag dus verder naar Kobarid. Over het oorlogsmuseum daar zal ik niet te veel zeggen, maar als je in deze richting interesse hebt: een indrukwekkende getuigenis van onze menselijke domheid en wreedheid heel in het algemeen maar in het bijzonder tijdens de Eerste (!) Wereldoorlog. Een kwart miljoen Italianen en enige tienduizenden Oosterrijkers laten alleen in die bloedige laatste slag in oktober 1917 het leven voor een zaak, die duizenden kilometers verder weg een week later aan de conferentietafels precies andersom beslist werd als de uitslag van deze vreselijke strijd aan het front geweest was.

Wat ons interesseerde was de mogelijkheid om van hier naar het geboortedorpje van de Sloveense Guido Gezelle te komen, de priester dichter Simon Gregorčič. Ik had een van zijn gedichten, Veseli Pastir (Gelukkige Herders), leren kennen, toen we bij "Zvon", het Sloveense koor uit Heerlen, probeerden de moeilijke toonzetting van Anton Nedved onder de knie te krijgen.

Over de (vergeefse) inspanningen van onze dirigent Anton Kropivček bij onze worstelingen met de melodie wil ik verder niet uitweiden. De tekst, waar het hier toch omgaat, is superromantisch: de herder als koning in zijn domein in de bergen: staf in de hand en gekroond met de šopek cvetlic (het bloementrosje aan zijn hoed). Wat de mensen verder doen en denken lijkt hem van geen belang, hij leeft een heerlijk leven in een zijn eigen paradijs in de bergen. Wat wist Gregorčič van de gruwelijke taferelen die juist hier een kwart eeuw later zouden plaats vinden! Je moet eigenlijk in Kobarid even naar de weg vragen, als je naar Vrsno, het dorp van Gregorčič wilt. Men zal eerst menen dat je zijn standbeeld wilt zien, op de Trg Svobode, of dat je naar de Gregorčičeva Ulica zoekt. Maar als de zaak duidelijk wordt, moet je, vanaf het museum gereedeneerd, even terug, richting stroomopwaarts Soča. Dan rechts over een kleine brug over de Soča. Rechts af naar Ladra dan naar het gehucht Smas. Daar moet je tussen de rommelig door elkaar liggende huizen de weg omhoog naar de kerk Sv. Lavrens zoeken, waar Gregorčič begraven ligt. Als er geen tegenliggers zijn kun je gemakkelijk met de auto boven komen. Nou ja, gemakkelijk. (?) We maakten onze foto's bij het grafmonument van Gregorčič, dat de dichter voorstelt, als een bootsman, die de boot, de Sloveense zaak, tegen de stroom in voort boomt. Als u zich bij deze be-

schrijving niets kunt voorstellen, moet u maar eens gaan kijken. Je hebt vanaf het kerkhof een blik over de velden en vanaf de kerkdeur een prachtig uitzicht op de Soča. Wij stonden uit te kijken naar de mensen die ons een uur vroeger de weg naar boven gewezen hadden en die nu intussen onder, ver weg op de Soča, in hun wild-river-boats zouden moeten verschijnen.

Dan weer terug naar Smas, van daar naar Vrsno, het geboorte dorp van de dichter, met een museumpje, dat we niet konden bezoeken. Toen moesten we weer terug naar de Soča. Even dreigden we exact de verkeerde kant hoog de bergen in te rijden over een haast onbegaanbaar weggetje. "Aber, nein, so gehen Sie falsch ". De oldtimer (net zo oud als ik, 71) kende beter Duits dan ik Sloveens. Hij wees ons de weg en verklaarde trots de betekenis van

een eigen dorpsmonumentje, dat u beslist niet mag missen, als u ooit in Vrsno zou komen. Vijf kleine waterbekkens boven elkaar, de dorpen uit de omtrek symboliserend, met in elk bekken een even groot aantal stenen als er mensen weggevoerd zijn tijdens de Tweede (!) Wereldoorlog. "Het water blijft stromen, zoals het leven voort gaat. Dat hebben we zelf zo bedacht" En nog verklarend: "Der Geist von Gregorčič weht hier noch herum" Dus toen toch maar naar onder, terug naar de weg langs de Soča en niet omhoog naar Krn. Wat zou ik dat verdomd graag doen en vandaar op een of andere manier een voettocht naar Bohinj, aan de andere kant van het gebergte. Zou dat kunnen ? Als het ooit iemand van de lezers nu zou lukken, laat het ons dan weten hier in de "Lipa".

Edy Bevk

- Advertentie -

Euro House Nederland

Victor V. Solar

Buitenkamp 27

7214 BH Epse

Tel.: (0575) 494 703 Fax.: (0575) 491 005

Autotel. 06-53118079

Import en Export-bemiddeling

Karinthia

Karinthia heeft een zeer bijzondere plek in de Sloveense geschiedenis. Sinds de zesde eeuw woonden Slovenen op het gebied rond Celovec (Klagenfurt). Daar werd een sterke staatsvorm opgericht, Karantanija genoemd, welke door Karintische vorsten werd bestuurd. De benoeming van deze vorsten vond plaats met behulp van een speciaal ritueel welke tot 1414 in het Sloveens gebeurde. De Hertogsstoel staat nog steeds in de omgeving van Maria Saal (Gospa Sveta) en sinds 1905 bewaart Het Landsmuseum in Klagenfurt (Celovec) de 'vorstensteen' (een stuk Romeins pilaar) welke bij deze benoeming ook gebruikt werd.

Sinds de ongelukkige plebisciet in 1920 maakt Karinthia een deel uit van Oostenrijk en de Karintische Slovenen zijn een minderheid geworden. Het voortbestaan van het Sloveens uitte zich in Sloveense weekbladen. Celovec is weliswaar meer en meer Klagenfurt geworden maar de stad ontwikkelde zich ook tot het culturele en politieke center van Karintische Slovenen. Wekelijks verschijnen er zelfs drie Sloveense weekbladen, de zetels van belangrijke politieke en culturele organisaties bevinden zich daar en sinds 1957 bestaat er ook een Sloveens Gymnasium. Het Oostenrijkse (staats)contract uit 1955 bevat een artikel welke de betrekking tot de (tweetalige) scholing van etnische minderheden in Oostenrijk heeft en volgens dit artikel

nr.7 is de staat verplicht een tweetalige scholing voor minderheden te organiseren. Op die manier ontstonden er tweetalige schooltjes in de dorpen met Karintische Slovenen. Deze scholen staan tegenwoordig onder vuur. Onder de mom van bezuiniging pleiten de landelijke politici voor de sluiting ofwel fusie van dit soort schooltjes., ze hebben zelfs de hulp van juristen ingeschakeld. Volgens juridische interpretatie van artikel nr.7 is voor het doceren van het Sloveens geen aparte school nodig hetgeen de weg naar de sluiting van kleinere scholen vrij maakt. Twee scholen in de omgeving van Bleiburg (Pliberk) zijn al gesloten als gevolg van deze redenering. Dit soort conclusies kunnen verre gaande consequenties met betrekking tot het voortbestaan van Sloveense minderheid hebben. Tomaž Pavlič heeft namens Slovenski Svetovni Kongres de volgende brief geschreven. In zijn brief uit hij zijn protest vanwege de sluiting van Sloveense scholen in Karinthia waarmee ook andere activiteiten van Sloveense minderheid zouden afsterven. Tevens roept hij de Oostenrijkse regering op tot het staken van ingrepen welke de rechten van een minderheid aanzienlijk tekortdoen. Hij ondersteunt de Sloveense minderheid in Karinthia en vraagt de Sloveense regering om stappen in de richting van minderheidsrechten te ondernemen.

Irena Vrečak

Ljubljana, 23. julija 2001

IZJAVA OB ZAPIRANJU
DOJEZICNIH ŠOL NA
AVSTRIJSKEM KOROŠKEM

Svetovni slovenski kongres z osuplostjo sprejema poročila, da uradna šolska politika na avstrijskem Koroškem zapira dvojezične šole. To ravnanje je za slovensko narodno skupnost nesprejemljivo, je pa tudi v nasprotju z zagotovili Avstrijske državne pogodbe in s splošnimi normami evropske demokracije.

Raznorodovanje slovenskega prebivalstva na Koroškem dobiva s sedanjo šolsko politiko deželne vlade nove, neposredne oblike spodkopavanja temeljev slovenske jezikovne in narodne identitete na območjih, kjer že več kakor tisoč let avtohtono živijo Slovenci, in je del nacrta za postopno iznicenje slovenske manjšine v Avstriji. Šolska politika, ki ne upošteva mnenja manjšine, zaradi katere dvojezično šolstvo sploh obstaja, pomeni tudi hudo motnjo v dobrososedskem in prijateljskem

sodelovanju med Slovenijo in Avstrijo.

Svetovni slovenski kongres zato poziva uradne dejavnike avstrijske zvezne oblasti, da ustavijo ta naskok na dvojezično šolstvo in poravnajo očitno krivico, ki jo avstrijskim državljanom slovenske narodnosti dela politika na ravni zvezne dežele Koroške.

Svetovni slovenski kongres izraža slovenskim rojakom na avstrijskem Koroškem vso moralno podporo in bo o zapiranju dvojezičnih šol poročal na mednarodnih forumih, vlado Republike Slovenije pa poziva, da se v stikih z vlado republike Avstrije nemudoma in ustrezno odločno zavzame za uresničevanje narodnih interesov koroških Slovencev.

Za Svetovni slovenski kongres
Tomaz Pavšic
podpredsednik za zamejstvo

e-mail:
drustvo.slo.konferenca@sio.net

VIKTORS
BALKAN
RESTAURANT

POSTOJNA

Grote Overstraat 30-onder
7411 JC Deventer
Tel.: (0570) 619356
Fax: (0570) 491005

Geopend van woensdag t/m zaterdag
van 17.00 tot 23.00 uur.
Op zon- en feestdagen van 16.00
tot 23.00 uur. Keuken geopend tot 22.00 uur

Maandag en dinsdag op afspraak geopend
voor groepen vanaf ± 20 personen.

Victor Solar

Sloveense spraakcursus op audio CD

Tijdens de afgelopen zomervakantie wilde ik eens in Oostenrijk en met name Klagenfurt proberen wat van de Sloveense cultuur te achterhalen. Een alleraardigste dame in een van de plaatselijke boekwinkels vertelde, dat er officieel niet zoveel over gepubliceerd werd. Wel wist ze te vertellen, dat er aan de Universiteit een paar professoren actief bezig waren met de instandhouding en bevordering van de Sloveense cultuur. Zonder "leesvoer" hebben we Oostenrijk weer verlaten. Wel heb ik in dezelfde boekwinkel een heel mooie en wat later bleek ook nog goede Sloveense spraakcursus op audio CD's gekocht. Het gaat om twee CD's met "overlevingskennis in het Sloveens" waarop in thema's als

vragen, bedanken, groeten, verontschuldigen, moeten, willen, kunnen, honger, dorst, eten en drinken enz." eerst in het Duits (Oostenrijks) de zin wordt gezegd, waarna 3x de zin in het Sloveens wordt gesproken. De eerste keer zeer langzaam, de tweede keer iets sneller en de derde keer "vloeiend". Het is een recente uitgave van 2000. In een klein bijbehorend boekje kan een en ander (eventueel) ook meegelezen worden. De CD's "Überlebenskenntnisse in Slowenisch van Professor Alois Wiesler is een uitgave van Norea Verlag, Linsengasse 59, A-9020 Klagenfurt. E-mail: office@norea.at

F.J.W.

Galerie Avsenik in Begunje

In Begunje is op cultureel gebied van alles te vinden. Behalve een uitgebreid muziekprogramma in restaurant "Pri Jožovcu" biedt galerie Avsenik met zekere regelmaat allerhande interessante

zaken. Afgelopen zomer was er een tentoonstelling waarbij kunstenaars beeldend vorm gaven aan de muziek van Slavko en Vilko Avsenik. Vrolijk, ingetogen, melancholiek enz. Een veelvoud

aan stemmingen kan deze muziek oproepen. De exposerende kunstenaars bleken allerhande gevoelens te hebben vertaald in schilderijen, beelden en andere kunstwerken. Eén van de schilderijen die de aandacht

trok was gemaakt door de in Amsterdam wonende Tadeja Izola

website: www.tadejaizola.nl
Telf. 020-6261749

Tadeja Izola (1964)

Door haar Sloveense afkomst is zij vanaf haar jeugd verbonden met de Sloveense cultuur. En deze Zuid-Europese invloed is terug te vinden in haar werk. Het schilderij dat in Bugunje hangt is al wat ouder en geeft meer gevoelens uit haar jeugd weer. Wie meer van deze kunstenaressen wil weten en recenter werk wil bekijken moet maar eens een bezoek brengen aan haar

Pri Jožovcu

Op 10 november is in restaurant "Pri Jožovcu" in Begunje het traditionele "Martinovanje" (Martinsfeest) met muziek van het huisansamble "Jožovc". In het weekend van 30 november tot 2 december is er een culinair herfstweekend en traditie getrouw op 31 december weer een groot Oud- en Nieuwjaars bal met Oberkrainer muziek.

Tecaj Slovenskega jezika in kulture

(Opnieuw) Zin om deel te nemen aan een **CURSUS SLOVEENSE TAAL EN CULTUUR ???**
Binnenkort geef ik Arnhem een Spreekvaardigheidscursus.

Waarom?

De cursus is bedoeld om de gespreksvaardigheid te verbeteren door middel van

Luisteren Spoken Presenteren

De items zoals grammatica, woordenschatverwerving, schrijven en spellen worden een bijzaak. Het accent komt nu te liggen op **COMMUNICEREN**.

Uit de ervaring blijkt dat er al enige kennis is opgeslagen. De niveaus van de deelnemers zijn verschillend en toch gaat het iedereen erom over

de drempel te stappen van weten naar doen. Met een spreekvaardigheidscursus denk ik goed te kunnen differentiëren, om zodoende iedere deelnemer goed uit de verf te laten komen. Op die manier denk ik dat we elkaars kennis kunnen verrijken. Van beginner tot gevorderde, iedereen kan bij de cursus terecht. Bij de cursus krijg je de gelegenheid om onder begeleiding je leerproces zelf beter te sturen en te ontdekken waar je sterke en zwakke punten liggen en wat je daar vervolgens aan kunt doen.

1. Luisterteksten bieden je de gelegenheid om stil te staan bij de originele Sloveense teksten, van reclames tot weerbericht, van het nieuws tot eenvoudige meezingliedjes.
2. Als je deelneemt kun je actief in de praktijk brengen van wat je al

geleerd hebt en van wat je uit de praktijk opgepikt hebt. De cursus biedt je de gelegenheid om levend Sloveens te horen en te spreken. Met een rollenspel kom je zelf aan het woord en wissel je de kennis met elkaar uit en probeer je die toe te passen in de praktijksituaties. Ieder komt regelmatig aan de beurt; het wordt een cursus op maat.

3. Door middel van presentaties open je je oren en je hart om van elkaar te leren. Eén presentatie zal ik zelf geven, ten tweede hebben we zeker een gastlezing voor je in petto en "last but not least" de gemotiveerde deelnemers worden geacht zelf een steentje bij te dragen door interessante onderwerpen m.b.t. Slovenië op te duiken. Het is een stukje verdieping en toenadering naar kennis van het Sloveense land en haar cultuur

winter semester 2001- 2002 zimski semester

tijd: elke zaterdagmorgen

cas: vsako soboto 9.30-12.00

data:

datumi

6-10, 13-10, 20-10, 27-10, 3-11

10-11, 17-11, 24-11, 1-12, 8-12

15-12 en 22-12

De eerste bijeenkomst is informatief. Aanmeldingen graag zo spoedig mogelijk op tel. 026 3215 792 of per e-mail: darinkema@wxs.nl

Rest mij om je alvast welkom te heten eerste zaterdag in oktober, om 9.30 aan de Volksuniversiteit in Arnhem.

Vljudno vas vabim na pricetek , bi bo prvo soboto v oktobru ob 9.30 na Volksuniversiteit v Arnhemu.

Lepe pozdrave,
Draga Rinkema

VICI - MOPPEN

'Uradnik v službi se je, kakor že veckrat, na smrt dolgocasil. Pregledal je že vse stare revije in sklenil, da bo pogledal še v skladišče. Tam je našel staro svetilko. Ko jo je ocistil, se je iz nje pojavil duh in ga veselo pozdravil. Končno ga je nekdo osvobodil! 'Ker si me osvobodil, ti bom izpolnil tri želje', je rekel uradniku. Uradnik si je najprej zaželel skodelico kave. Receno, storjeno. Ko je srebal kavo, je razmišljala o

svoji naslednji želji. Zavedal se je, da se mora zadeve resno lotiti. "Želim si priti na rajski otok, ki ima vsega v obilju in kjer je lepa blondinka, ki mi bo uresnicila vse želje", je rekel duhu. Želja se mu je uresnicila. Ko je ležal na rajskem otoku v družbi blondinke, je takoj vedel, kaj je njegova zadnja želja. "Želim si, da mi nikoli vec ne bi bilo treba delati," je rekel duhu. Ko je izrekel to željo, se je znova pojavil v svoji pisarni."

Zoals vaker, verveelde zich een ambtenaar op zijn werkplek. Nadat hij alle oude bladen doorgebladerd had, besloot hij nog naar het magazijn te gaan. Daar vond hij een oude lamp. Na de lamp schoongemaakt te hebben, werd hij begroet door een zeer blijge geest van de lamp.

Wat was die blij om weer bevrijd te zijn! 'Ik zal jou drie wensen vervullen omdat jij mij bevrijd hebt,' zei de geest tegen de ambtenaar.

Eerst wenste de ambtenaar een kopje koffie te drinken en het gebeurde. Toen hij van de koffie slurpte, bedacht hij zijn tweede

wens. De geest loog niet en de ambtenaar werd zich bewust dat de zaak serieus aangepakt moest worden.

'Ik wil naar een eiland waar alle leuke dingen in overvloed aanwezig zijn en waar ook een blondine aanwezig is die alles doet wat ik wil,' zei hij tegen de geest.

Ook deze wens werd vervuld. Toen hij in het gezelschap van de blondine op het eiland lag, wist hij meteen wat zijn laatste wens zou zijn.

'Ik wens dat ik nooit meer hoeft te werken,' zei hij tegen de geest. Nadat hij deze wens uitgesproken had, belandde hij weer in zijn kantoor.

- advertentie -

GAŠPARIN OBLJUBEK
Small cellar under the big oak

1997

MERLOT-CABERNET

Select wine - vrhunsko rdeče vino

Bottled by the producers Gasparin Obljubek, Neblo - Drnovč
GORIŠKA BRDA, SLOVENIJA
LI-25/99 - Series I/4200

12,5% alk/vol 0,75 L

HDA 172

SCHERMER WIJNKOPERS & DESTILLATEURS

Geldelozeweg 17
1625 NW Hoorn

Sendert 1782

Tel.: (0229) 217 777
Fax: (0229) 218 765

SPECIALIST IN SLOVEENSE WIJNEN

Een parabel

God was moe. Hij had zich al een dag of wat flink in het zweet gewerkt, maar gelukkig zag Hij dat het goed was. De planeten die Hij had gemaakt, zweefden in het heelal, als kerstballen in een zee van dennenbomen en de sterren fonkelden als ijskristal bij maanlicht. En toch was Hij niet helemaal tevreden. Hij miste iets. Hij krabde met gespreide vingers door Zijn baard langs de kin, fronste Zijn wenkbrauwen, zuchtte eens diep (wat een behoorlijk forse wind veroorzaakte -gelukkig waaide niks omver) en richtte toen opeens Zijn wijsvinger van de rechterhand naar boven en er verscheen een respectabele glimlach op Zijn gerimpelde gelaat. "Ja!" sprak hij tot zichzelf (er waren toen nog geen mensen, vandaar) en Hij wees met diezelfde vinger in de richting van een kleine planeet, die wat blauw oogde. God had een geweldig plan bedacht, want die ene planeet zou Hij het leven schenken bij wijze van cadeautje (God was in een gulle bui). En zie; God schiep stervelingen, zoals Hij die zou noemen en scheidde hen voor het gemak in de mens en de vrouw (Denk aan voortplanting!!). Om deze stervelingen te behagen, omringde Hij hen met dieren en planten en met de lucht, het

water en het vuur. En God zag dat het goed was. Hij keek op zijn kalender en besepte dat Hij precies zeven dagen in de weer was geweest om hemel en aarde, mens en vrouw, dier en plant, water, lucht en vuur gestalte te geven.

Behoorlijk snel wel, wat zeg ik?; Onvoorstelbaar snel, ik zie de best getrainde bouwvakkers en monteurs niet eens één huis bouwen op tijd van een week! Vandaar dat God best absoluut toe was aan een poosje rust. En daarbij: Hij was niet de jongste meer, ook al was Hem het eeuwige leven beschoren. Zo kon het gebeuren dat Onze Almachtige Vader in een diepe slaap verzonken raakte en voorlopig niet meer wakker werd, want potverdorie, waarvoor zou Hij de wekker zetten, als je echt alle tijd hebt en het vertrouwen in eigen kracht, nietwaar? Vele jaren later ontwaakte Hij (Hij was echt moe geweest!) en toen Hij vervolgens de slaapkorreltjes uit Zijn ogen wreef en die kleine blauwe planeet aanschouwde, die Hij ooit het leven had geschonken, werd het Hem weemoedig ter harte. Het stuitte Hem in ernstige mate tegen de behaarde borst te moeten gadeslaan, hoe de stervelingen, die Hij toch een klein beetje naar Zijn evenbeeld had geschapen elkaar bevochten. God had het zó goed bedoeld destijds; juist om hen te verblijden had Hij er een kleurrijke boel van gemaakt: een stel zwarte stervelingen, een groepje rode, een aantal gele, hier en daar enkele albino's en nog een hoop bleekscheetjes had Hij bij elkaar geknutseld, maar nu moest hij tot Zijn

enorme verdriet aanzien, dat al deze schepselen elkaar bevochten, juist om hun kleur. En zie! De stervelingen sloegen elkaar zelfs de schedel in, vanwége Hem! Want de één dacht dat Hij zus beval en de ander juist zo... "Mijn God", dacht God (Hij sprak in zichzelf), nimmer heb ik de intentie gehad om die stervelingen iets te ontzeggen. Nimmer heb ik bevroed dat zij het leven dat ik hen geschonken heb, zó zouden schenden! Nimmer heb ik gevorst naar het slechte in mijn schepselen, daar ik van vertrouwen was. En nimmer heb ik iets bevolen! Die laatste zin ("Nimmer heb ik iets bevolen") klonk door het heelal als een aanhoudende rommelende donder, als een lawine zonder einde, als een mopperende vrouw die haar voortdurend bezopen echtgenoot toespreekt. God was duidelijk teleurgesteld. Nee, nimmer had hij zijn stervelingen iets bevolen! Dat dachten ze maar. Hij had hen het leven geschonken, onvoorwaardelijk, hen geluk toebedacht, vrede, liefde, het licht, maar nu moest God constateren dat Zijn stervelingen niet eens de waarde van het leven wisten te prijzen. God legde Zijn hoofd in Zijn handen en besepte dat het niet goed

was. Hij peinsde en piekerde en toen schoot hem te binnen dat Hij de stervelingen misschien wel een parabolische boodschap moest achterlaten. God was echt wel slim! Hij keek naar de blauwe planeet en zijn oog viel op een zeldzaam stukje prachtige natuur (Hij was er zelfs trots op dat Hij dat geschapen had - en trouwens: wie anders?). God glimlachte en besloot om juist hier een soort symbool neer te zetten, opdat de stervelingen zouden inzien, dat het leven zo slecht nog niet is en dat hebzucht, afgunst, naijver, haat, woede en zelfverrijking het bestaan zal verschrompelen tot een dorre hulpeloosheid. Aldus geschiedde: niet ver van de Triglav, richting Prsivec en Komna plaatste hij zeven min of meer kleine putjes, omgeven door een maagdelijke pracht en liet er water in vloeien van een ongekende mooie kleur. Al jaren staan deze zeven met water gevulde "putjes" bekend als de Zeven Meren in het Triglav Narodni Park, een natuurwonder; maar ik weet wel beter: God heeft ze gemaakt om ons, stervelingen, er aan te herinneren dat Hij in zeven dagen hemel en aarde, mens en vrouw, dier en plant, water, lucht en vuur heeft geschapen en dat wij blij mogen zijn, het leven moeten koesteren en God laten weten dat het echt wel goed is. We moeten er alleen zelf wat leuks van bakken. Hij had trouwens geen mooiere plek kunnen bedenken. (Maar dat weet God zelf ook wel.)

René Frelih

Gozdni Joža

Mojca Dolenc heeft een gesprek gevoerd met Jože Sušteršič ("Gozdni Joža") uit Storžev grič (Vrhnika). Hij heeft al vaker prijzen gewonnen met zijn jenever. Het stoken van jenever is een traditie in zijn familie, hij bewaart nog steeds de ketel waarin zijn moeder jenever kookte. Na 28 jaar als chauffeur te hebben gewerkt vond hij dat de tijd was aangebroken om de familietraditie voort te zetten. Zijn productie is kleinschalig maar van zeer goede kwaliteit. Goede (uitgangs) materialen (fruit en jenever bessen) en juiste fermentatie zorgen voor deze kwaliteit. Zijn plannen voor de toekomst zijn zeer duidelijk. Naast de (jenever)stokerij heeft hij ook een kudde schapen (bijna 100 beesten). De beesten zijn bestemd voor de (vlees)productie.

Predstavljamo vam Jožeta Šušteršiča, večkratnega državnega nagrajenca "Dobrote slovenskih kmetij" "GOZDNI JOŽA" s Storževega griča

Ukvarjate se z žganjekuho; odkod ideja za to dejavnost?

Preživel sem 28 let kot šofer za volanom, in ko sem s tem končal, sem si želel nadaljevati družinsko tradicijo kuhanja žganja. V kleti hranim za spomin kotel, v katerem je mati kuhala žganje.

Kako je šlo na začetku, pri registraciji; kakšne so obveznosti?

Žganjekuho nisem uspel registrirati kot dopolnilo dejavnost, ker nimam dovolj lastnih surovin: sadja in brinja. Tako sem registriran kot s.p. Za knjigovodstvo najamem računovodjo, kajti te zadeve so prezahtevne, da bi jih opravil sam.

Od kod torej dobite surovino za proizvodnjo žganja in brinjevca?

Kar nekaj sadja pridelamo sami doma, imamo slive, hruške viljamovke in jablane. Sadje kupujem še pri drugih sadjarjih. Brinje pa sploh kupujem.

Kaj pa znanje. usposobljenost za to delo?

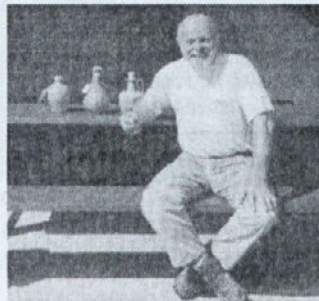
Kot sem že omenil, je bila žganjekuha že družinska tradicija, zato sem jo želel ohraniti. Seveda, pri žganjekuhi se ne da goljufati; iz gnilega sadja ne moreš pridelati dobrega žganja. Surovine pač ne moremo poboljšati. Pozorni moramo biti na pravilno fermentacijo. Opreme je na tržišču dovolj, vendar je kar precej draga.

Ste s prodajo zadovoljni?

Svoje izdelke prodam na domu, saj imam stalne stranke. S prodajo ni težav, ker tudi proizvodnja ni velika. Poskrbeti moram, da so proizvodi vse leto na voljo, posebej za stalne stranke.

Kakšni so vaši načrti?

Poleg žganjekuhe se ukvarjam tudi z ovčerejo. Imam trop 50 do 60 ovac, z mladiči tudi do 100 repov, v glavnem za mesno proizvodnjo.. S to dejavnostjo obvladujem travnate površine. Žganjekuhe ne bom širil, obdržal bom kvaliteto, da bodo stranke zadovoljne in da bom prejel še kakšno priznanje.

KINDEREN ONDER DE LINDE

Zdravo, otroci!

Poletje se je poslovilo, šolski zvonci spet zvonijo, pred vrati je jesen. Na začetku jeseni so med drugim zrele tudi hruške. In ravno o teh gre tudi današnja slovenska ljuska pravljica, zaradi hrušk je bila namreč neka lisica, ki pa ni bila ravno zvita, vsa popikana. V pesmi "V šoli" boste izvedeli kako domiselen je bil nek fantič pri pouku matematike. če pa hocete osvežiti znanje slovenščine, pa uredite uganko "Kdo je kaj rekel". Mislim, da vam ne bo povzročala veliko težav.

Lisica in jež

Lisica je prišla k ježu in ga vprašala:

»Stric, kje le dobiš toliko dobrih hrušk? In kako jih spravljaš domov? Ali imaš košek?«

»Pojdi z menoj, tetka,« je rekel jež.

»Pokazal ti bom, kako dobim hruške.« Šla sta v log. Pod hruškovim drevesom se je jež začel valjati po tleh in na igle se mu je nabodlo mnogo hrušk. Ko jih je bilo dovolj, jih je odnesel v svojo luknjo. Potem se je začela tudi lisica valjati po tleh. Tam pa je raslo trnje in koprive. Lisico je začelo skeleti po vsem telesu. Zbežala je in nikoli več si ni zaželela sladkih hrušk.

V šoli

»Ti tam, šesti v drugi klopi, koliko je šestkrat pet?«

Majhen mož na prste stopi:

»Šestkrat pet je trideset!«

»Vrane družijo se rade, pet na strehi jih čepi, puška počí, ena pade, koliko jih še sedi?

Kaj se tebi zdi?« - »Nobena!«

»Kaj? To v glavo mi ne gre!«

»Ena pade ustreljena, druge štiri odlete.«

»Glej ga, glej, glavica bistra!

Majhen deček, velik mož;

S časom boš še za ministra,

Ako vedno priden boš!«

Josip Stritar

Beste kinderen,

De zomer is achter de rug, de schoolbel gaat weer, het najaar staat voor de deur. Aan het begin van het najaar zijn onder andere de peren rijp. En juist over deze kunnen jullie vandaag wat lezen in het Sloveense volksverhaal. Vanwege de peren kreeg een vos, die niet echt sluw was, last van brandende pijn. In het gedicht "Op school" kunnen jullie lezen hoe vindingrijk een jongen tijdens de les rekenen was. En als je je kennis van de Sloveense taal wil opfrissen, dan kun je de woordpuzzel "Wie heeft wat gezegd" oplossen. Ik denk, dat je daarmee geen problemen zult hebben.

De vos en de egel

De vos kwam naar de egel en vroeg: "Oom, waar krijg jij zo veel lekkere peren? En hoe breng jij ze naar huis? Heb je een mandje?" "Kom maar mee, tante," zei de egel. "Ik zal je laten zien hoe ik de peren krijg." Ze gingen naar een boomgaard. Onder een perenboom begon de egel op de grond te rollen en op zijn naalden bleven veel peren vastzitten. Toen er genoeg waren bracht hij die naar zijn holletje. Daarna begon ook de vos op de grond te rollen. Maar er groeiden daar doorns en brandnetels. De vos kreeg brandende pijn op zijn hele lichaam. Hij liep weg en had nooit meer trek in zoete peren.

Op school

"He, jij, de zesde in de tweede bank, hoeveel is zes keer vijf?"
De kleine man stapt op zijn tenen:
"Zes keer vijf is dertig!"

"Kraaien zijn graag bij elkaar, vijf zitten samen op het dak, het geweer knalt, één kraai valt, hoeveel zitten er nu nog op het dak?"

Wat denk jij? "Geen één!"
"Wat? Dat begrijp ik niet!"
"Één valt neergeschoten, de andere vier vliegen weg."

"Kijk eens aan, een slimmerik!
Klein jongetje, een grote man, met de tijd word je nog minister als je altijd braaf zult zijn."

Josip Stritar

VICI - MOPPEN

Hčerka iz boljše družine se vrne domov po prvem šolskem dnevu.

»No, si zadovoljna s šolo?«

»Prav nič, mami! Na vratih našega prostora je pisalo 1. razred, v njem so bile pa navadne lesene klopi. Kakšen prvi razred neki!«

»Očka, učitelj mi je rekel, da ste mi pri matematični nalogi pomagali ti, babica in teta Boža.«

»Ta je pa dobra! Kako je pa to ugotovil?«

»Pravi, da ni mogoče, da bi en sam človek naredil toliko napak.«

Sin se pritožuje materi:

»K vragu ta šola! Učitelji niso zadovoljni z menoj, učenci me gledajo postrani, s hišnikom sva tudi na bojni nogi! Ne grem več v šolo!«
Mama ga potolaži:

»Vseeno moraš v šolo! Najprej zato, ker se moraš še marsikaj naučiti, drugič si star komaj 52 let in tretjič si vendarle direktor te šole!«

Een dochter uit een betere familie komt naar huis na de eerste schooldag:

„Ben je tevreden met de school?“

„Helemaal niet, mama! Aan de deur van ons lokaal stond 1ste klas, maar daarin waren hele gewone houten banken. Wat voor eerste klas is dat nou!“

„Papa, de meester zei dat ik bij het maken van huiswerk hulp van jou, oma en tante Boža heb gehad.“

„Krijg nou wat! Hoe is hij erachter gekomen?“

„Hij zei dat het onmogelijk is dat 1 persoon zoveel fouten zou maken.“

De zoon klaagt bij de moeder:

„Deze school kan me gestolen worden! De leraren zijn niet tevreden met mij, de leerlingen kijken me scheef aan, met de conciërge sta ik ook op voet van oorlog! Ik ga niet meer naar school!“

De moeder troost hem:

„Desondanks moet je naar school!“

Ten eerste omdat je nog het een en ander moet leren, ten tweede omdat je pas 52 jaar oud bent en ten derde omdat je toch wel de directeur van deze school bent!“

Vir/Bron: Nihče ni popoln, Založba Mavrica, Celje, 1991

KUHAJMO
Z
BOJANOMI

KOKENI
MET
BOJANI

ZREZKI V ŠAMPINJONOVI / ŠUNKINI OMAKI

Za današnje kosilo ali večerjo (za štiri osebe) potrebujemo naslednje:

štiri zrezke
poper in sol, nekaj žlic olja
1/2 čebule in eno papriko
eno žlico moke
2 dl juhe;

za omako pa

eno jedilno žlico olja
2 šalotki
10 dkg na lističe narezanih šampinjonov
10 dkg sesekljanе šunke
peteršilj, poper in sol
kislo smetano

Zrezke potolčemo, popopravimo in posolimo in na vročem olju na hitro popečemo. Na maščobi, ki je ostala, zarumenimo čebulo in na drobno narezano papriko, potresemo z moko ter zalijemo z juho. Ko prevre, pridamo opečene zrezke ter pokrito dušimo do mehkega.

Posebej v kozici na olju prepražimo sesekljano čebulo, na listke narezane šampinjone in šunko, prilijemo malo juhe ter dušimo. Popopravimo, osolimo, potrosimo s peteršiljem.

Zrezke ponudimo na krožniku, na vsakega damo žlico gob. Omako izboljšamo s kislo smetano in jo punudimo posebej.

Kot prilogo ponudite krompirjev pire in/ali riž z graham in toplimi kruhki, ne pozabite pa tudi majolike črnega vina.

Dober tek!

Meso za zrezke je laho goveje, svinjsko ali telečje.

SNITZELS IN CHAMPIGNON / HAM SAUS

Voor dit middag- of avond gerecht hebben we het volgende nodig:
(voor vier personen)

vier snitzels
peper, zout, een paar lepels olie
1/2 ui en een paprika
1 el bloem
2 dl bouillon

en voor de saus:

1 el olie
2 schallotjes
1 ons gesneden champignons
1 ons gehakte ham
peterselie, peper en zout
zure room

Eerst slaan we de snitzels met een vleeshamer plat, daarna bestrooien we ze met peper en zout en bakken ze vervolgens aan beide kant aan in de hete olie. Hierna nemen we het vlees uit de pan en fruiten we in de overgebleven olie; de fijngehakte ui en paprika. Dit bestrooien we vervolgens met de bloem, we voegen de bouillon toe en laten alles al roerend even aan de kook komen. Nu kunnen we de snitzels weer terug leggen en ze met de deksel op de pan zachtjes laten stoven tot ze zacht zijn. In een steelpannetje fruiten we wat gesnipperde ui, voegen hieraan de gesneden champignons en gehakte ham toe, ook een beetje bouillon en laten dit alles zachtjes stoven.

Tenslotte strooien we peper, zout en gehakte peterselie erover.

De snitzels serveren op een leeg bord met op ieder snitzel een eetlepel champignon/ham mengsel, door de saus roeren we wat zure room en geven deze er apart bij. Als bijlage kunt U aardappelpuree en/of rijst met doperwtjes op tafel zetten, met warme broodjes en niet te vergeten een karaf rode wijn.

Eet smakelijk!

Voor de snitzels kunt u zowel runder-, varken- of kalfsvlees nemen.

VERENIGING VRIENDEN VAN SLOVENIË

Združenje Prijateljev Slovenije

Voorzitter:

Bojan Gorički, Beethovenstraat 19, 4536 AG Terneuzen.
0115 – 613722

Vice-voorzitter:

Fred Wolsink, Wisselt 75, 7021 EH Zelhem.
0314 – 623195

Secretaris:

Walter Bril, Teldersweg 185, 3052 TG Rotterdam.
010 – 461 32 12

Penningmeester:

Siem Edink, Otterlaan 13, 2623 CV Delft.
015 – 256 20 10

Leden:

Irena Vreček, Teldersweg 185, 3052 TG Rotterdam.
010 – 461 32 12

Leon Kim, Roos van Dekama erf 96, 2907 EA Capelle a/d IJssel
010 - 284 73 30

Vereniging Vrienden van Slovenië

De Vereniging Vrienden van Slovenië is opgericht op 7 juli 1991. De Vereniging Vrienden van Slovenië is een zelfstandige en onafhankelijke landelijke organisatie die zich ten doel stelt met name op cultureel, economisch en maatschappelijk gebied de samenwerking tussen Nederland en Slovenië resp. Nederlanders en Slovenen te bevorderen. De Vereniging beschouwt zichzelf als de geëigende plaats voor ontmoetingen tussen Nederlanders en Slovenen.

De Vereniging wil voorts in het bijzonder een ontmoetingsplaats zijn voor de Slovenen in Nederland.

(uit artikel 2 van de Statuten)

Veleposlanštvo Republike Slovenije:
Ambassade van de Republiek Slovenië
Anna Paulownastraat 11, 2518 BA Den Haag
Telf. 070-310 8 690 Fax. 070-362 6 608

Extra!

POSEBNO OBVESTILO IZ BELGIJE:

Slovenski dan, ki ga prireja Slovensko katoliško pevsko in kulturno društvo Slomšek, bo letos zadnjo soboto v oktobru. Zčne se s sveto mašo ob 16. uri v cerkvi sv. Barbare v Eisden. Pela bosta mešana slovenska pevska zbornica »Zvon« iz Nizozemske in »Slomšek« iz Belgije. Sledil bo kulturni in zabavni program v dvorani Casino zraven cerkve. Med kulturnim programom bosta nastopila omenjena zbornica pa tudi Družinski oktet in ansambel »Gric« iz Dobjega pri Planini (pri Sevnici), ki nas bo zabaval tudi potem med veselico.

Lepo vabljeni vsi, ki imate radi slovensko vzdušje v cerkvi in na proslavi, pa tudi slovensko postrežbo!

SPECIAAL BERICHT UIT BELGIE:

De Sloveense zang- en culturele vereniging Slomšek organiseert zijn Sloveense dag op de laatste zaterdag in oktober a.s.. De viering begint om 16.00 met een heilige mis in de kerk van Sint Barbara in Eisden waar twee Sloveense zangkoren ('Zvon' uit Nederland en 'Slomšek' uit België) zullen optreden.

De mis wordt gevolgd door een cultureel- en amusement programma in het Casino naast de kerk.

Daar zullen beide zangkoren optreden vergezeld door Družinski oktet en ansamble "Gric" uit Dobje pri Planini (bij Sevnica).

Het cultureel programma wordt gevolgd door een feestje. Iedereen die van Sloveense gezelligheid en eten houdt is van harte uitgenodigd om de viering bij te wonen.

Irena Vrecek 010 - 461 32 12

Extra!

ADRIA

ADRIA AIRWAYS

THE AIRLINE OF SLOVENIA

*Amsterdam Barcelona Copenhagen
Frankfurt London Moscow Munich Paris
Sarajevo Skopje Split Tel Aviv Tirana
Vienna Zurich*

Tel.: 020-316 42 20